

Jensen-Sønderup: I Valglovsforslagets § 49 hedder det, at „Ingen kan, som Vælger eller Valgmand, deltage i Valget af Landstingsmedlemmer, medmindre han fyldestgør“ de stillede Betingelser. Jeg tror, det vil være rigtigt at faa klaret, at dette maa forstaas saaledes, at ingen kan stemme eller blive valgt til Valgmand, medmindre han staar paa en Valgliste, det vil sige en Liste over de 35-aarige i den paagældende Landstingskreds. Naar jeg finder Anledning til specielt at henvende Opmærksomheden paa dette Forhold, er det, fordi det har været almindelig Praksis med Hensyn til Folketingsvalgene, at man kan stille sig og blive valgt, naar man opfylder Betingelserne for Valgret, selv om man ikke staar paa nogen Valgliste, medens det her, saadan som jeg mener Ordene bør forstaas, vil blive Tilfældet, at ingen kan være Vælger eller Valgmand, medmindre han staar paa Valglisten i den paagældende Landstingskreds. Jeg har anset det for rigtigt at faa dette klaret, for at der ikke senere skulde komme nogen Uklarhed paa dette Punkt, og jeg vil meget henstille til den højtærede Minister enten at give sin Tilslutning til eller tage Afstand fra, hvad jeg her har sagt. Jeg mener at kunne gaa ud fra, at den højtærede Minister er enig med mig. I øvrigt skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Indenrigsministeren (Rode): I Anledning af de Bemærkninger, det ærede Medlem fremsatte, og som han sluttede med den Udtalelse, at han gik ud fra, jeg er enig med ham, skal jeg erklære, at dette er rigtigt; jeg deler hans Opfattelse.

J. Sørensen: Inden dette Lovforslag forlader Tinget, skal jeg ikke undlade at gøre nogle faa Bemærkninger. Det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) fremdrog i Gaar, at Grundlovsforslaget stadig indeholdt den Bestemmelse, at Kredsinddelingen skal foretages under Hensyn til Indbyggertal og Befolkningstæthed, og han mente, at naar det fremdeles staar i Grundlovsforslaget, at der skal tages Hensyn til Befolkningstætheden, og det viser sig, at der ikke bliver taget Hensyn dertil, er det urigtigt, og det giver jeg ham Ret i. Naar det endelig skulde staa i Grundloven, burde der have været taget Hensyn dertil. Derimod er jeg ikke sikker paa, at han har Ret i den Betragtning, at Aarsagen til, at dette Krav ikke er sket Fyldest, skulde være den Sammenrotning, der er sket mellem Højre og de Radikale om

Grundlovssagen. Den højtærede Indenrigsminister lyste jo efter Partifæller af det ærede Medlem, der vilde tage Afstand fra denne hans Udtalelse, og jeg vil da sige til det ærede Medlem: O, Formastelighed, at man i denne Grundlovsfredens Tid kan udtale en saa ond Tanke. Nej, vi maa optage alt i bedste Mening, og naar denne Forklaring ikke er rigtig, findes der kun en Forklaring, der kan være rigtig. Jeg vil da begynde med at anføre det, som det ærede Medlem fra Sæby fremdrog, at de nordjydske Kredse er meget store. Jeg kunde f. Eks. nævne Hjørring- og Frederikshavn-Kredsene, der bliver paa omtrent 29,000 Indbyggere hver. Men ikke blot faar de et stort Indbyggertal, de faar ogsaa en meget stor Udstrækning. Til Hjørring-Kredsen hører f. Eks. 22 Landsogne og Hjørring Købstad. Det er næsten et lille Hertugdømme, for det er ikke smaa Landsogne. Men Kredsens Størrelse har dog den Fordel, at den første den bedste forløbne Agitator kan ikke straks naa at rende det hele over Ende, det vil være noget, inden han kommer rundt. Jeg vil derfor udfinde en anden Aarsag til, at man har bevaret disse store Valgkredse. Naar den Konklusion, det ærede Medlem (Pinstrup) har draget, ikke er rigtig, kan der kun findes een anden, nemlig den, at Ministeriet har ment, at de Repræsentanter, der er valgte deroppe, er af en saa udmærket Kvalitet, at det godt kan forsvares, at de har nogle flere Vælgere i deres Valgkredse end andre. Det er i alt Fald den eneste Forklaring, jeg kan finde.

Men jeg vil for øvrigt sige, at man havde kunnet komme udover alt dette, hvis man havde grebet en Tanke, jeg i sin Tid har udkastet i Valglovsudvalget, nemlig at den Passus, jeg her har nævnt, skulde udgaa af Grundloven, og at Kredse ikke skulde fordeles efter Befolkningstæthed og Indbyggertal, men udelukkende efter Vælgertal. Jeg mener, det havde været det eneste rigtige. Vi opstiller visse Betingelser for at blive Vælgere, og disse Vælgere vælger Rigsdagen. Det er da egentlig dem, vi bør fordele, og under Hensyn til dem, at vi bør træffe Fordelingen. Man vilde vistnok i Virkeligheden have naaet omtrent det samme. I de store Byer, f. Eks. København, findes der en Mængde Mennesker, der ikke er Vælgere, men midlertidig opholder sig her, f. Eks. Folk, der aftjener deres Værnepligt, studerende, unge Haandværkere o. s. v. Som sagt, jeg udkastede Tanken, men udenfor mit eget Parti — hvor jeg fik en